

Frokostseminar om endringene i aksjeloven

Rett etter at proposisjon til Stortinget om en rekke endringer i aksjeloven ble fremlagt, holdt Revisorforeningen et godt besøkt frokostseminar om endringene. Seminaret var også nettoverført.

Foredragsholder var statsautorisert revisor Svein Harald Wiik (BDO) som gav deltakerne et godt innblikk i hva endringene betyr både for aksjeselskaper, eiere og revisorer.

Forslaget til endringer i aksjeloven følger stort sett opp alle anbefalingene fra Gudmund Knudsen utredning om forenkling og modernisering av aksjeloven. Gudmund Knudsen har i denne utgaven av Revisjon og Regnskap skrevet en artikkel om forenklingen og moderniseringen av aksjeloven.

Svein Harald Wiik

Moms på omsetning av utvinningstillatelser

Finansdepartementet konkluderer i en forklingsuttalelse med at det ikke er grunnlag for å avgiftsbelegge omsetning av utvinningstillatelser så lenge tjenesten er knyttet til utvinning i et område som er utenfor det norske merverdiavgiftsområdet (definert i merverdiavgiftsloven § 1–2). For omsetning av utvinningstillatelser på den norske kontinentalsokkelen, skal det dermed ikke beregnes merverdiavgift. Omsetning av utvinningstillatelser som er knyttet til utvinning utenfor det norske merverdiavgiftsområdet, skal heller ikke avgiftsbelegges ved innførsel til Norge (merverdiavgiftsloven § 3–30 annet ledd).

Høyesterett om skatteplikt for gevinst på fordringer

IT-Akademiet AS hadde om lag 300 kundefordringer pålydende i overkant av åtte millioner kroner. Fordringsmassen ble solgt til Tronviken ANS for to millioner kroner. Selve inndrivingen av fordringene var satt bort til tre inkassoselskaper. Tronviken anførte at gevinsten på fordringene var skattefri etter bestemmelsen om realisasjon av enkle fordringer utenfor virksomhet i skatteloven § 9–3 første ledd bokstav c. Høyesterett kom imidlertid til at Tronviken drev skattepliktig virksomhet og at gevinsten på fordringene var skattepliktig som en del av virksomhetsinntekten.

Altinn: Bedre oversikt over varsler fra Samordnet registermelding

Varslene om vedtak fra Samordnet registermelding i Altinn er blitt forbedret, spesielt for revisorer som representerer flere virksomheter. Varslene inneholder nå både navnet på foretak/enhet og organisasjonsnummer. Dette gjør det enklere å holde oversikt over hva varselet som sendes på e-post eller SMS, gjelder. Oppgraderingen har vært etterlengtet blant innsendere som representerer flere virksomheter.

Endringen er ett av flere forslag fra Revisorforeningen i et brev til Altinn sentralforvaltning tidligere i år.

Verdensbanken på besøk hos Revisorforeningen

En delegasjon ledet av Verdensbanken, og med representanter fra finansdepartement og tilsynsmyndigheter i Polen, Tsjekkia, Slovenia og Latvia, har vært i Norge for å lære mer om hvordan regulere og føre tilsyn med revisjonsbransjen. Hos Revisorforeningen var kvalitetskontroll og Descartes revisjonsmetodikk på programmet.

Foruten regulering og tilsyn med revisjon og revisorer, som var hovedtema da delegasjonen besøkte Finanstilsynet, var det stor interesse for den norske løsningen for foreningsstyrt kvalitetskontroll og ikke minst Descartes revisjonsmetodikk. Adm. direktør Per Hanstad og fagsjef revisjon Kai Morten Hagen gav i møter hos Revisorforeningen en grundig innføring i begge deler.

Avgjørende med god metodikk – Descartes godt posisjonert

En god metodikk/software regnes av Verdensbanken som avgjørende for god revisjonskvalitet. Den er derfor opptatt av å få revisjonsstandarder og programvare oversatt, og at god metodikk blir tilgjengeliggjort og implementert i de øst-europeiske landene. Descartes revisjonsmetodikk er godt posisjonert i de prosessene som nå pågår rundt dette. Descartes revisjonsmetodikk brukes i dag både i Slovenia og på Island. Det forhandles om bruk også i Polen og Latvia.

Korrigerende av uriktig utbetalt momskompensasjon

Finansdepartementet har uttalt seg om hva som skal til før reglene om tilbakebetaling av uriktig utbetalt momskompensasjon skal benyttes. Ifølge Finansdepartementet må avgiftsmyndighetene foreta en bred vurdering av forholdene i hver enkelt sak, herunder om det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om saken eller at den som har søkt om momskompensasjon på annen måte kan bebreides for at det er utbetalt for mye. Hvor lang tid det har gått siden utbetalingen fant sted, hvor godt opplyst saken er og hvor stor betydning spørsmålet har, er relevante vurderinger. Departementet anser også at det må legges vekt på at adgangen til å kreve merverdiavgiftskompensasjon i stor grad gjelder for kommuner og andre aktører som kan benytte profesjonell bistand når de fremmer kompensasjonskrav.

Mva og boliger særskilt tilrettelagt for helseformål eller sosiale formål

Skattedirektoratet har i sitt fellesskriv fra mars omtalt hva som skal til før en bolig anses «særskilt tilrettelagt» for å gi rett på kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål etter kompensasjonslovens § 4 tredje ledd. Boliger med helseformål eller sosiale formål er avgrenset til boliger som er særskilt tilrettelagt for slike formål (kompensasjonsforskriften § 7).

Uttrykket særskilt tilrettelagt henspiller på boligens beskaffenhet. Dette vil typisk gjelde utleieenheter for beboere som har behov for boliger med livsøysstandard tilpasset hjemmebasert omsorg. Det kan være spesialinnredet bad og toalett, spesial seng, brede dører, ingen terskler mv. Særskilt tilrettelegging kan også bestå i tilknyttet vaktjeneste ved at det i boligkomplekset er personalbase for omsorgspersonell eller nærhet og tilgang til personell som kan yte hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester.

At utleier, enten selv eller med tilknyttede vaktjenester, fører tilsyn med et boligkompleks eller rykker ut ved husbråk, er i alminnelighet ikke tilstrekkelig til å si at den enkelte bolig er særskilt tilrettelagt for helseformål eller sosiale formål. Dette gjelder selv om beboer mottar individuelle helse- eller omsorgstjenester fra kommunen når boligene ikke er særskilt tilrettelagte for formålet. Kostnader til slike boliger er derfor ikke kompensasjonsberettiget.

MVA-unntak for avklaring, arbeidsrettet rehabilitering og oppfølging

Skattedirektoratet har i sitt fellesskriv fra april gitt en fornyet vurdering av de arbeidsrettede tiltakene avklaring, arbeidsrettet rehabilitering og oppfølging som innvilges av NAV. Skattedirektoratet har kommet til at tjenestene etter sin art må anses omfattet av unntaket for sosiale tjenester i merverdiavgiftsloven § 3–4.

Unntak fra konsernregnskapsplikt

Det er innført et nytt unntak fra plikten til å utarbeide konsernregnskap for morselskap som bare har uvesentlige datterselskaper. Et morselskap kan unnlate å utarbeide konsernregnskap hvis samtlige av selskapets datterselskaper både hver for seg og samlet er av uvesentlig betydning (regnskapsloven § 3–2 nytt femte ledd). Unntaket trer i kraft 1. juni 2013.

Advokaters taushetsplikt på skatteområdet

Revisorforeningen går mot et forslag fra Finansdepartementet om unntak fra advokaters taushetsplikt på skatte- og avgiftsområdet. Departementet hadde foreslått et unntak fra advokaters taushetsplikt overfor skatte- og avgiftsmyndighetene som omfatter opplysninger om bevegelser og inntænder på klientkonto, inkludert underbilag og annen dokumentasjon. Forslaget innebar også unntak fra taushetsplikten til revisorer og andre med lovpålagt taushetsplikt i den grad de håndterer klientmidler.

Etter Revisorforeningens syn er det grunn til å utvise forsiktighet med forslag som kan komme i konflikt med grunnleggende prinsipper for taushetsplikt i klientforhold. Advokatlovutvalget har fått i oppdrag å gjøre en generell vurdering av taushetsplikten for advokater. Vi mener at det ikke bør gjøres et eventuelt unntak for Advokatlovutvalgets utredning foreligger.

Fri frakt

Frankeringspatroner 50–70 % billigere

Vi leverer kompatible patroner til alle typer frankeringsmaskiner. Patronene er produsert i USA og leveres med 100 % fornøydgaranti.

For mer informasjon: www.postpatron.no

post@postpatron.no • Tlf. 47 96 56 25 • Faks 70 30 01 86

Finansinstitusjoners rapportering til Skatteetaten

Det er inngått en avtale mellom Norge og USA om automatisk utveksling av skatteopplysninger mellom landene. Avtalen bygger på den amerikanske FATCA-lovgivningen (Foreign Account Tax Compliance Act), og innebærer at norske finansinstitusjoner kan innberette opplysningene til norske skattemyndigheter istedenfor amerikanske myndigheter.

Samtidig er det sendt på høring et forslag om at finansinstitusjoner får en utvidet rapporteringsplikt til norske skattemyndigheter om alle sine kunder, ikke bare amerikanske. Forslaget innebærer at banker, forvaltere, fond, livsforsikringselskaper mv. pålegges en utvidet rapporteringsplikt til norske skattemyndigheter om alle sine kunder. Derivater og utenlandske verdipapirer handlet gjennom norsk megler, er eksempler på nye finansielle aktiva som inkluderes i rapporteringsplikten.

Rammeplanen for revisorstudiet foreslås endret

Gjeldende rammeplan for bachelorstudiet i regnskap og revisjon (revisorstudiet) krever minst ti studiepoeng i faget rettslære. Den nye planen for regnskapsførerutdanning fra januar 2013 forutsetter 7,5 studiepoeng i samme fag. Undervisningen i rettslære på de to studiene er ofte den samme. Det er da ikke hensiktsmessig å ha ulike krav til antall studiepoeng. Nasjonalt råd for økonomisk administrativ utdanning (NRØA) har derfor anmodet Kunnskapsdepartementet om å endre forskriften om rammeplan for revisorstudiet slik at også revisorstudiet skal ha minst 7,5 studiepoeng i rettslære.

Revisorforeningen har i en henvendelse til Kunnskapsdepartementet støttet forslaget. Forslaget vil øke fleksibiliteten i revisorstudiet og kunne gjøre studiet bedre og mer attraktivt. Studiesteder som fortsatt vil tilby kurs som gir ti studiepoeng, vil fortsatt kunne gjøre det. Andre studiesteder vil kunne øke antall studiepoeng hvor studentene selv kan velge fagområder.

Kreditorfristen foreslås redusert til seks uker

Regjeringen har fremmet lovforslag om at kreditorfristen i aksjeloven reduseres fra to måneder til seks uker. Seks ukers kreditorfrist skal gjelde gjennomgående i hele loven, inkludert for kreditorvarsel i forbindelse med kapitalnedsettelse, fusjon, fisjon og oppløsning.

Det foreslås tilsvarende reduksjon av kreditorfristen i allmennaksjeloven, selskapsloven, statsforetaksloven, lov om interkommunale selskaper, stiftelsesloven, helseforetaksloven, boligbyggelagsloven, borettslagsloven og samvirkeloven. Også kreditorfristen ved oppløsning av ansvarlig selskap og andre selskaper som reguleres av selskapsloven, foreslås redusert til seks uker. I dag er kreditorfristen ved oppløsning av slike selskaper seks måneder.

Samtidig oppheves kravet om kunngjøring i avis. Kunngjøring skal skje i Brønnøysundregistrens elektroniske kunngjøringspublikasjon. Kunngjøring av proklama etter skifteloven skal fortsatt skje i avis.

Nordisk rundebordskonferanse om revisjonskvalitet

Nordisk Revisorforbund holdt i mars en rundebordskonferanse om revisjonskvalitet i Brussel. De nordiske revisorforeningene hadde invitert representanter fra EU-organene og nasjonale myndigheter, næringsorganisasjoner og investorinteresser. Finanstilsynet og Finansdepartementet var representert fra Norge.

Bakgrunnen er den pågående behandlingen av forslag til omfattende ny EU-regulering av revisjonsbransjen og revisjon av foretak av allmenn interesse. Hensikten var å løfte blikket litt fra de konkrete EU-forslagene som ligger på bordet, og få sentrale aktører med på en diskusjon om revisjonskvalitet. Hvor er det behov for forbedringer og hva er egentlig revisjonskvalitet? Mange gode innlegg bidro til å få sentrale aktørers oppmerksomhet rettet mot det saken dreier seg om – tillit til at revisjon gir trygghet for riktige regnskaper.

Enighet om nytt regnskapsdirektiv

I EU er det nå etter lange forhandlinger oppnådd enighet om et nytt regnskapsdirektiv. Land-for-land-rapportering innføres for oljeutvinning, gruvedrift og uruskogutvinning. Notekravene reduseres.

Det store stridsspørsmålet har vært innføringen av land-for-land-rapportering. Hvem skal rapporteringen gjelde for, hvilket innhold skal den ha og skal den være en integrert del av årsregnskapet og med attestasjon fra revisor? Det er nå enighet om å begrense land-for-land-rapportering til utvinningselskaper (olje, gass og gruver) og avvirking av urskog. Det var en stund konkrete forslag om å utvide dette også til andre bransjer. Begrunnelsen for å innføre land-for-land-rapportering er at det vil bidra til å redusere skatteunndragelse og korrupsjon.

En annen viktig del av direktivet er å redusere byrdene for SMB. Det viktigste tiltaket er en vesentlig reduksjon av notekravene. For noteopplysninger innføres det en begrensning i hvilke og hvor mange noter som kan kreves.

Finansdepartementet har uttalt at det i år trolig vil bli iverksatt en regnskapslovutredning hvor gjennomføring av direktivet i norsk rett vil være en del av mandatet.

Momskompensasjon for frivillige organisasjoner

Forskriften om kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner er endret. Endringene trådte i kraft fra 15. april 2013. Endringene er i tråd med høringsforslaget som ble omtalt i forrige utgave av denne spalten.

Frøystein Gjesdal ny NHH- rektor

Professor Frøystein Gjesdal ved institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap er valgt til ny rektor ved NHH. Professor Sunniva Whittaker ved Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon blir prorektor. Frøystein Gjesdal uttaler til DN at han har som ambisjon å gjøre NHH mer internasjonalt rettet.

Gjesdal tiltrer stillingen som rektor ved NHH 1. august. Da vil skolen trolig også ha på plass en ny direktør etter Ola Hope, som sa opp for kort tid siden.

Samfunnsansvar i årsberetningen

Nye lovregler pålegger store foretak å gi informasjon om sin håndtering av samfunnsansvar i årsberetningen eller i en egen samfunnsansvarsrapport. Som store foretak regnes børsnoterte selskaper, allmennaksjeselskaper, banker, finansieringsforetak og morselskap i finanskonsern. Kravet trer i kraft 1. juni 2013 med virkning for regnskapsår påbegynt etter 31. desember 2012.

Etter ny §3–3c i regnskapsloven skal store foretak årlig gi en redegjørelse om samfunnsansvar, enten i årsberetningen eller i annet offentlig tilgjengelig dokument som det henvises til i årsberetningen. Redegjørelsen skal dekke følgende temaer:

- Menneskerettigheter
- Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
- Miljø
- Korrupsjonsbekjempelse

Redegjørelsen skal inneholde opplysninger om retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder foretaket benytter for å integrere disse hensynene i sine forretningsstrategier, i sin daglige drift og i forholdet til sine interessenter. Hvis foretaket ikke har retningslinjer, skal det opplyses om dette.

Foretak som har retningslinjer skal:

- Opplyse om hvordan foretaket arbeider for å omsette disse til handling
- Gi en vurdering av resultatene som er oppnådd
- Opplyse om forventninger til dette arbeidet fremover

EU-forslag om samfunnsansvar i årsberetningen

Samtidig har EU-kommisjonen kommet med et forslag om utvidede krav til rapportering om samfunnsansvar for store foretak. EU-kommisjonens forslag samsvarer et stykke på vei med de nye reglene i regnskapsloven §3–3c. Kommisjonen legger vekt på at det er behov for å samkjøre krav om samfunnsansvarsrapportering i EU-landene. Det tilsier at reglene i regnskapsloven blir justert i tråd med EU/EØS-reglene når disse måtte bli vedtatt.

Rammeverk for integrert rapportering

Et næringslivs- og investorledet initiativ, the International Integrated Reporting Council (IIRC), har presentert en ny modell for mer helhetlig foretaksrapportering – et rammeverk for integrert rapportering. Rammeverket er nå på høring for det kan fastsettes endelig.

Integrert rapportering beskrives i rammeverket som en prosess for å sikre investorer god og samlet informasjon om finansielle forhold, miljø- og samfunnsansvar og foretaksstyring, med likeverdig krav til kvalitet på all informasjon. En integrert rapport blir det mest synlige resultatet utad.

En integrert rapport skal være foretakets primære rapportering til investorer og andre interessenter. Det skal være en poengtert rapport som står på egne ben, men som kan referere til foretakets finansielle rapportering, samfunnsansvarsrapportering og foretaksstyringsrapportering. Investorene er definert som den primære brukergruppen.

Grunnleggende for integrert rapportering er:

- De ulike formene for kapital som foretaket bruker og påvirker: finansiell kapital, produserte ressurser,

kunnskapskapital, menneskelige ressurser, sosial kapital og naturressurser

- Foretakets forretningsmodell
- Foretakets verdiskaping over tid

En integrert rapport skal inneholde informasjon om:

- Organisasjonen (oversikt) og dens omgivelser
- Foretaksstyringen og hvordan den understøtter verdiskapingen
- Muligheter og risikoer, strategi og allokering av ressurser
- Forretningsmodellen
- Resultater og måloppnåelse
- Fremtidsutsiktene

Rentefradrag for bolig i EØS-land

Finansdepartementet har sendt på høring et forslag om at personer bosatt i Norge som eier bolig eller fritidsbolig i et EØS-land der skatteavtalen bygger på unntaksmetoden, skal få fradrag for gjeld og gjeldsrenter. Det foreslås at de nye reglene gir virkning fra og med inntektsåret 2013.

Systemansvarlig i Revisorforeningen

Øyunn Fosmark Aarhus (52) er fra 1. mai 2013 ansatt som systemansvarlig i Revisorforeningen. Hun har utdannelse innen IT fra Agder Distrikthøgskole og jobbet i mange år som systemkonsulent i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

Hun kommer nå fra stillingen som IT-ansvarlig i Norsk Kabinforening.

